

της ἐπινοίας καὶ εἰλικρινείας καὶ ἀφοσιώσεως σχέδια τοῦ ἀνθρώπου ματαιούμενα ἐν ἀκαρεΐ, καὶ παίγνιον τῶν ἀγρίων ἀνέμων τῆς ἀναρχίας; Ἀλλὰ τὴν παρηγορίαν παρέχει πάλιν αὐτὰς ὁ Κ. Γκιζῶτος, ὅστις, καίτοι κατακρημνισθεὶς ἐκ τοιούτου ὕψους, εὕρισκε ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ διανοίᾳ ἀτάραχον γαλήνην, τὴν ὁποῖαν ὁ θόρυβος τῶν παρερχομένων καὶ βιαίων συμβάντων δὲν διασεῖ, καὶ ὑπὸ τὸν αἰθέριον οὐρανὸν ἐμβριθοῦς καὶ ἀπαθοῦς μελέτης, ὑπόσχεται αἴσιον μέλλον, ὡς ἀναφαίρετον κτῆμα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ παρέχει τὴν ἡδονὴν, τὴν ὁποῖαν ὁ Σένεκας χαρακτηρίζει, *Verum gaudium, res severa*.

Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ.

ΓΑΜΟΣ ΑΡΑΒΙΚΟΣ.

—οοο—

Ἀλγέριον, τὴν 27 Φεβρ. 1859.

Φίλιππε φίλε!

Ἀνέγνω ἐν τῇ *Harbora* τῆς 15 τοῦ λήγοντος περιγραφὴν τῶν ἐν Κερασούντι περὶ τὸν γάμον ἐθιμῶν· τὸ κατ' ἐμὲ ἐπῆνεσα τὸν γράψαντα, διότι ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ μεταβάλλονται ἢ καὶ ἐξαφανίζονται τὰ ἐθιμα ταῦτα, τῶν ὁποίων ὁμως ἡ γνῶσις τόσῳ μᾶλλον εἶναι ἀναγκαῖα εἰς τὸν μελετῶντα τὴν κατάστασιν τῶν κοινωνιῶν, ὅσῳ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν πρὸ πάντων δὲν σώζονται γραπτὰ μνημεῖα ἱκανὰ νὰ ὁδηγήσωσιν αὐτὸν εἰς τὰς ἐρεῖνας του. Πλὴν τοῦτου ἡ συμπάρθεσις τῶν καθ' ἡμᾶς ἐθιμῶν πρὸς τὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἀναδεικνύουσα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἢ καὶ πάντοτε τὴν μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡμῶν συγγένειαν, συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς ἀντίκρουσιν τῆς παραδόλου ιδέας τὴν ὁποῖαν ἐκυοφόρησαν διεστραμμένοι κεφαλαὶ κατὰ τῆς ἡμετέρας καταγωγῆς. Τοιαῦτα δοξάζων θέλω φροντίσει ἅμα ἐπανελθὼν εἰς τὴν γῆν τῆς γεννησεώς μου νὰ σοὶ κοινοποιήσω περίεργά τινα ἐθιμα· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ δός μοι τὴν ἄδειαν νὰ σοὶ εἰπῶ ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ἀραβικῶν, τῶν περὶ τὸν γάμον ἐπίσης, ἅτινα καὶ ἐνταῦθα μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐξαλείφονται συνεργοῦντος τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ. Ὅπως καὶ ἡμεῖς, οἱ πρεσβύτεροι μάλιστα ἐξ ἡμῶν, οὕτω καὶ οἱ Ἀραβες ἐπιποθοῦσι τὰς καθ' ἑκάστην οἰχομένας ταύτας συνηθείας, διότι γηράσκοντες γινόμεθα μᾶλλον λάτραι τοῦ παρελθόντος. Καὶ ἀλλόκοτον ἂν εἶναι τὸ ἐθιμον, ἀγαπῶμεν αὐτὸ ὅσάκις μάλιστα καθιερώθη ὑπὸ τοῦ χρόνου· λησμονοῦντες ὅ,τι εἶχεν ὀχληράν, περιβάλλομεν αὐτὸ κατὰ φαντασίαν δι' ἀρετῶν ὅσας δὲν εἶχε, καὶ ἐνθυμούμενοι ὅτι ἔτερψεν ἡμᾶς νηπίους ὄντας, τὸ ὑπερεκθειάζομεν. Τοιαύτη δυστυχὴς ἡ ἀνθρωπίνη φύσις οὐ μόνον ὡς πρὸς τὰ ἐθιμα, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. Εὐεργέτησον ὅσον θέλεις τὴν πατρίδα σου ἢ καὶ τὴν οἰκουμένην αὐτήν· οἱ ὅμοιοί σου, ἂν δὲν σὲ κατατρέξωσι, βεβαίως δὲν θέλουσι σοὶ ἀποδώσει δικαιοσύνην πρὶν ἢ παρέλθῃς.

Ἰδοὺ λοιπὸν πῶς ἐτελεῖτο ἐνταῦθα ὁ γάμος, καὶ πῶς σπανίως ἐτι τελεῖται ἐν τινι γωνίᾳ. Τὴν ἐσπέραν αὐτὴν τοῦ γάμου ὁ νυμφίος περιδέων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ καλύπτων αὐτοὺς διὰ τοῦ *βουρνούλιου* του, ἀναβαίνει ἵππον καὶ περιέρχεται τὴν πόλιν προηγούμενων φανῶν καὶ μουσικῶν ὀργάνων. Δύο φίλοι κρατοῦσι τὸ ὑποζύγιον, καὶ τρεῖς ἄλλοι φέρων πολύφυλλον καὶ ἀνθηφόρον δένδρον ἀνάπλεων λαμπάδων, προπορεύεται τῶν μουσικῶν· ἔπονται δὲ οἱ κεκλημένοι, καὶ μετ' αὐτοὺς τελευταῖος πάντων δαδούχος φωτίζων τὴν συνοδίαν διὰ δένδρου ὡς τὸ πρῶτον. Καὶ οὕτω πομπεύων ὁ γαμβρὸς ἔρχεται εἰς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου ὅπου ἀναμένει αὐτὸν ἡ νύμφη, τῆς ὁποίας τότε κατὰ πρῶτον θὰ θυμιάσῃ τὰ κάλλη.

Χάριν τῶν ἀναγνώστων σοὶ στέλλω καὶ σχεδιογράφημα τῆς τελετῆς ταύτης.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ.

(Συνέχεια. Ἰδὲ φυλλ. 193, 194, 195, 201, 206, 210).

—οοο—

Κωλόνω. Χλευαστικόν. Κάθημαι πολλὴν ὥραν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἢ μένω εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. *Τ' ἤρτες ἐδῶ κ' ἐκώλωσες;*

Κερώνω. Ἀλείφω τι μὲ κηρίον. Ῥήματα τοιούτου εἶδους μυρία δύνανται νὰ σχηματισθῶσιν. Οὕτω λ. γ. λέγομεν γανόνω, λαδόνω, κρασόνω, ἀλευρόνω, κορνιαχτίζω, κτλ. κτλ.

Ἀφόρητος. Ὁ μὴ φορεθεὶς (ἐπὶ ἐνδυμάτων). *Κερί ἀφόρητο, cera vergime.*

*Ἄρθη.**Ξάρθη.**Ἐλιά.**Μηλιά.**Κερασά.**Γαρουφαλιά.**Μυγδάλω.*

ὀνόματα κύρια γυναικῶν.

Ἀγαπητσάρη. Ὁ εὐκόλως ἀγαπῶν, ὁ ἔχων καρδίαν διὰ ν' ἀγαπᾷ. Ὁχι ἐπὶ ἔρωτος.

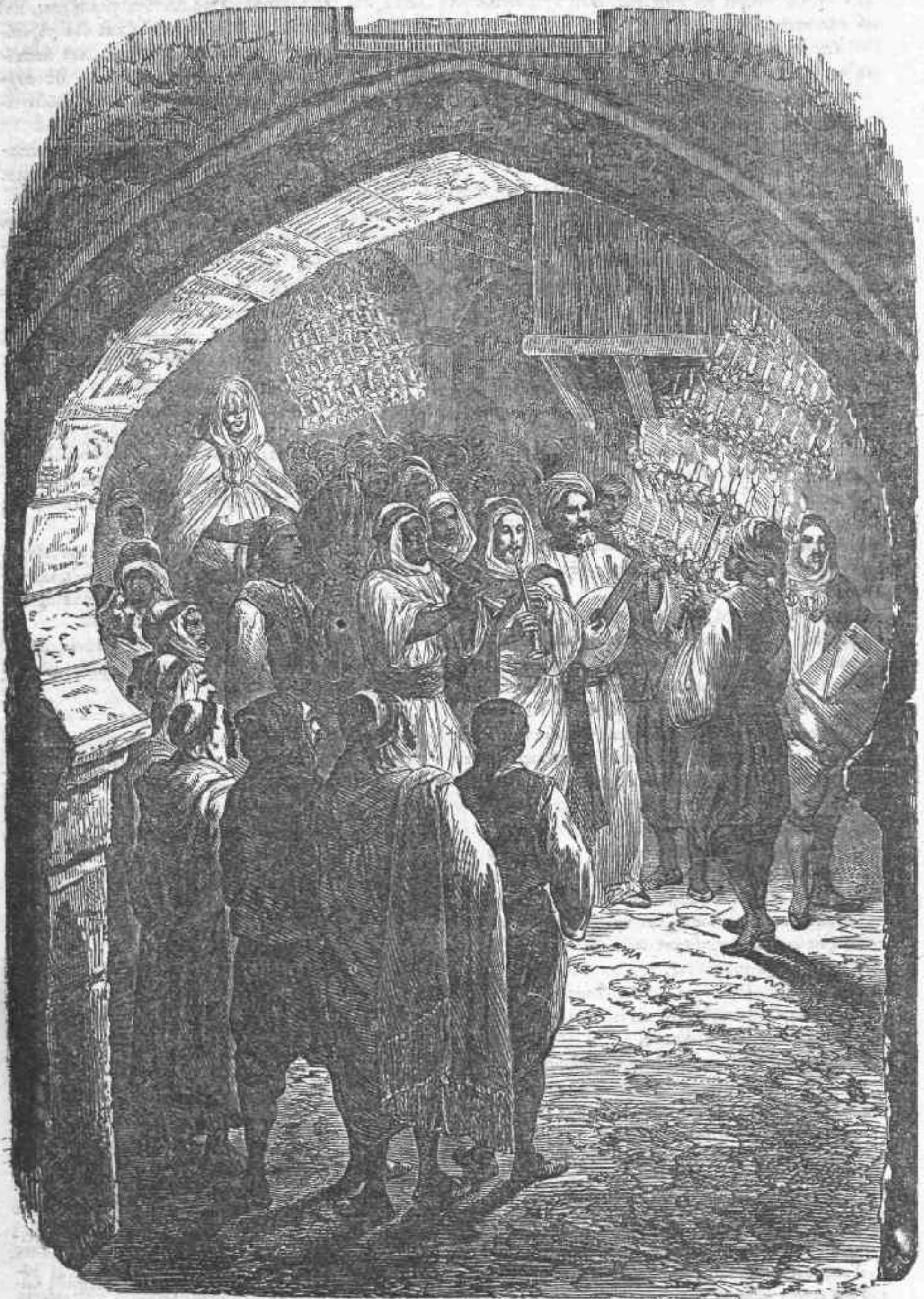
Γλυκοαίματος. Ὁ καὶ καλὸσαρκος, ἐκεῖνος εἰς τοῦ ὁποίου τὴν σάρκα εὐκόλως πληγὴ θεραπεύεται. *Γλυκοαίματος, καὶ ἀντὶ εὐάρεστος, συμπαθητικός.*

Ξυροαίματος. ὁ καὶ κακὸσαρκος. Εἰς ἐναντίαν τῆς τοῦ γλυκοαίματος σημασίαν.

Μαστραπᾶς. Πήλινον ἀγγεῖον, εὐγενέστερον τῆς κανάτας, τὸ ὁποῖον, ὡς κ' ἐκεῖνην ἐνίοτε, μεταχειρίζομεθα διὰ νὰ πίνωμεν νερὸν ἢ διὰ νὰ χύνωμεν ὅταν νιπτώμεθα. Δὲν ἔχει δὲ ὠρισμένον οὔτε μέγεθος οὔτε σχῆμα.

Ἀνάγκη. Ἀσθένεια δεινὴ καὶ δυσίατος. Συνήθως ἐπὶ πληγῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀφροδισίων. Καὶ ῥῆμα ἀναγκεύομαι καὶ ἀναγκεμένος, ὁ πάσχων ἐκ τῶν τοιούτων.

Ἀνάκαρα. Αἱ σωματικαὶ καὶ ψυχικαὶ δυνάμεις.

Γάμος Αραβικός.

Δέν ἔχω ἀνάκαρὰ νὰ σηκωθῶ. Δέν ἔχω ἀνάκαρὰ νὰ τὸν κυττάξω.

Ἡπατα. Λέγομεν μῶκοψες τὰ ἥπατα = μ' ἐτρόμαξες.

Κεφαλόσκαλο. Τὸ κεφάλι τῆς σκάλας, τὸ ὑπεράνω τῶν βαθμίδων.

Ἀνεμόσκαλα. Κινητὴ κλίμαξ, δυναμένη νὰ μετακομισθῇ, ὡς λ. χ. ἡ τοῦ κτίστου.

Ἀνεμότρατα. Εἶδος τράτας οὕτω καλουμένη διότι συνάζει ὅ,τι τύχει, καὶ πολλάκις ἀντὶ ἰχθύων, ἀνέμους καὶ τριβόλους.

Ἀνεμοριπή, τύχη ἐναντία. Τὰ πῆρ' ἡ ἀνεμοριπή = ἐπῆγαν κατ' ἀνέμου. Τὸ ῥοπή σῶζεται ἀπαράλλακτον εἰς τὴν δημώδη φράσιν· Μιὰ ῥοπή καὶ ταῦτα πάντα, δηλ. ὅτι μιὰ τῆς τύχης ῥοπή τὰ ἐσήκωσεν ἢ δύναται νὰ τὰ σηκώσῃ ὅλα.

Ξεδίρω. Τὸ καὶ γλεντάου. Διασκεδάζω. Καὶ Ξεδομέτος, ὁ ἐκδοτος.

Ἀναμπαίζω. Ἐμπαίζω.

Ἀγαναχτιάου. Τὸ καὶ ἄλλως ἀποστένω. Κουράζομαι. Ἐν Κεφαλληνίᾳ δουδιάζω.

Κοντόβραδο. Ἡ μετὰ τὸ δεῖλι πλησιάζουσα τὴν ἐσπέραν ὥρα.

Σύρουκο. Ἐν Κερκύρᾳ, σούρουπδ. Ἡ μετὰ τὸ κοντόβραδο ὥρα, ἡ περὶ λύχνων ἀφάς, ἀφ' ἧς καὶ μεταβαίνομεν εἰς τὸ βράδυ.

Φυλλάλογάου. Γυρίζω τὰ φύλλα βιβλίου τινὸς χωρὶς νὰ τ' ἀναγινώσκω. Τί κάθεσαι καὶ φυλλάλογᾷς;

Ταμπούρλο. Τὸ ἰταλ. tamburo, τύμπανον. Τοῦ χοροῦ καὶ τοῦ ταμπούρλου, λέγουσιν ἐν Κερκύρᾳ δι' ἄνθρωπον ὑπερμέτρως ἀγαπῶντα τὰς διασκεδάσεις, τὴν ἐγγύριον δὲ αὐτῶν μουσικὴν, συνισταμένην εἰς τύμπανα καὶ σφυρίκτρας ἀνομάζουσιν ἰταλιστὶ Ταμπούρλουτιάκαρὰ.

Πέβω. Πέμπω.

Πράζω. Πράττω. Ἐν χρήσει εἰς τινὰς μόνον περιπτώσεις. Δέν πράξεις καλά = δέν φέρεσαι καλά. Πράζω, εἰς ἄλλην σημασίαν· συνοικειοῦμαι μετὰ τινος ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ νὰ δύναμαι νὰ τὸν ζυγίζω ἠθικῶς ὅσον πραγματικῶς ἀξιίζει. Δέν μ' ἐπράξεις καὶ δέν μὲ γνωρίζεις.

Κόσσεύω. Τρέχω, ἀλλὰ διαφέρουν τούτου

Ἀρεντεύω. καθόσον εἶναι σημαντικὰ μόνον τῆς διὰ τῶν ποδῶν κινήσεως.

Παίρομαι. Ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι.

Τί μοῦ παίρεςαι στὰ κάλλη
Πῶς στὸν κόσμον δέν εἶμ' ἄλλη;
Ἐχὼ ἀγάπη ἐγὼ στὰ ξένα
Ποῦν' καλλίτερη ἀπὸ σένα
Πῶχει τὰ μαλλιά σκουλλίδες
Σὰν τοῦ ἡλίου τὲς ὀχτίδες
Πῶχει χεῖλι κοριαλλένο,
Μάγουλο τριανταφυλλένο. κτλ.

Σκαμπάζω. Παραπλήσιον τοῦ νογᾶου. Δέν σκαμπάζεις ἀπὸ τέτοια = δέν ἔχεις τῶν τοιούτων ἰδέαν.

Ταράζομαι. Κυρίως εἶναι τὸ σπασμωδικῶς κινεῖσθαι. Διὰ τὸν μόλις ἀλιευθέντα ἰχθῦα τὸν εἰσέτι

ζῶντα καὶ κινούμενον, λέγομεν ὅτι ταράζεται, καὶ ποτὲ κουνιέται ἢ ἀναδεύεται. Οὕτω καὶ διὰ τὸ νεόσφακτον κρέας τὸ εἰσέτι πλήρες ζωῆς καὶ ἀσπαίρον, ταράζεται λέγομεν. Καταχρηστικῶς δὲ συχνάκις καὶ ἀντὶ τοῦ κουνιῶμαι καὶ ἀντὶ τοῦ ἀναδεύομαι.

Πιτίζω. Ῥαντίζω ὅχι μὲ νερὸν ἀλλὰ μὲ κονιορτώδη οὐσίαν, ὡς λ. χ. μὲ ἀλεύριον καὶ τὰ παρόμοια. (λέξ. μαγειρικῇ.)

Κοκκίζω. } Ῥαντίζω μὲ κοκκώδη οὐσίαν
Σπυροκοκκίζω. } ὡς λ. χ. μὲ ἄλας, μὲ γλυκάνισον, κτλ. (λέξ. μαγειρ.)

Ἀναβοκατεβαίνω. Αναβαίνω καὶ καταβαίνω ἐπανειλημμένως καὶ κατὰ συνέχειαν.

Παιδιάρβω. Πράττω ἢ σκέπτομαι ὡς ἐὰν ἤμην παιδίον, ὅθεν καὶ παιδιάρβologa καὶ παιδιαροχαμώματα, λόγοι καὶ πράξεις ἄξια παιδός.

Παίδαρος. Ἐπίθ. Παῖς εὐτραφής, καὶ ἀνεπτυγμένος παρ' ἡλικίαν.

Στερεύομαι. Ἰστεροῦμαι.

Πίσσα. } Ὑβριστικὰ ἐπίθετα τὰ ὅποια χαρίζον-
Δίξα. } ται ἀμοιβαίως εἰς τὰ γυναικάρια. Ἡ
πίσσα κ' ἡ δίξα = ἡ πομπευμένη.

Τελέσα. Ἄλλο ἐπίθετον τὸ ὅποιν προστίθεται ἐνίοτε εἰς τὰ δύο πρῶτα. Ἰσως ἐκ τοῦ τελεύω, τὴν ἐτέλεψε δηλ. ἡ κακοήθεια. Περὶ τῆς σημασίας τοῦ τελεύω, ἴδε Ἐφ. τῶν Φιλομαθ. ἀριθ. 228.

Μυγιάζομαι. Διῶκω τὰς μυίας ἀπ' ἐπάνω μου.

Χαλαστής. Ὁ ἄσωτος. Καὶ ἀπλοχέρης, κατὰ ὀλιγώτερον.

Κράτο. Λέγομεν δὲν ἔχεις κράτο = δέν ὑποφέρεισαι.

Φουρτώνω. Λέγομεν ἐφούρτωσ' ὁ πλάατος = ἀπέκτησε φύλλα, ἐπύκνωσε. Λέγομεν δὲ καὶ μᾶς ἐφούρτωσε, ἀντὶ μᾶς ἐγέμισες τὸν τύπον μὲ καπνόν. Καὶ ὡς ἀμετάβ. Εφούρτωσ' ὁ τάκος, ἐπληρώθη καπνοῦ.

Σταυρόνω. Τὸ αὐτὸ καὶ Πιλατεύω. (ἴδε Γλωσσάρ. Δραγούμη.)

Μπιζί. Τὸ ὁσπριον, τὸ ἀλλαχοῦ μπιζέλι καὶ ἀραχᾶς.

Διαφορεύομαι. Ὀφελοῦμαι, κερδίζω.

(Ἐπεταὶ συνέχεια.)

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

τῆς ἐν ἔτει 1566 πολιορκίας τῆς Ἀρσινόης (*).

—ooo—

Ἡ 14 Ἰουλίου ὑπῆρξε τρομερὰ ἄμα δὲ καὶ μεγίστης δόξης παραίτιος πρὸς τὸν Λοδοβίκον Μαρτι-

(*) Ἀρσινόη, ἡ ἐν Κύπρῳ Φαμαγοῦστα (Fama Augusta), κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀρσινόης τῆς ἀδελφῆς Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἐκυριεύθη δὲ ἀλλεπαλλήλως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, τῶν Σταυροφορῶν καὶ τῶν Ἑνετῶν.